

Protokoll nr. 16.

RAT "Estonia" kunstinõukogu koosselekust 27. detsembril 1967.a.

Koosselekust võtsid osa sm-d Hammer, Renter, Raudsepp, Roosa, Zigurs, Rikas, Väljaots, Järvela, Murdmaa, Särev, Kiinnapuu, V.Järvi, Kuusik, Metsaalt, Kärbis.

Koosselekut juhatas Hammer, protokollis Mändmaa.

P ä e v a k o r d:

1. 1968.a. lavastuste eelarvest.
2. G.Verdi ooperi "Trubaduur" lavastuse vastuvõtmine.
3. B. Kõrveri opereti "Mees pisuhännaga" lavastuse dekoratsioonide ja kostüümide kavandite kinnitamine.

1.

Sm. Roosa: Oma sõnavõtus märgib, et eelarves on ette nähtud lavastussummasi rbl.39.500. Kui sellest maha arvata kulutused muusikamaterjaliks, koreograafilise kooli etendus ja ringreisilavastus, jääb lavastusteks rbl. 28.000, seega igale lavastusele rbl.4.000. On selge, et see on vähe ja suuremateks lavastusteks sellest ei jätku. Tuleks musicali asemel sügiseks leida mõni teine, mille muusikamaterjalid nii kalliks ei läheks ja sellest ülejäänv summa jagada lavastustele.

Sm. Hammer: Ringreisiks operett on hädavajalik, sest oma plaani statsionaaris me ei täida. Iga päeva tulu peab olema üle 1000 rubla. Ballett lubas teha programmi muusikaga lindilt, mida tuleb välja saata. Samuti tuleb kindlasti teha spetsiaalne lavastus ringreisiks, sest teatri lavalt lavastust välja saata ei või, see kujuneb kunstiliselt väga nõrgaks. Kahju on muidugi sellest musicalist, sest sisult on ta hea.

Sm. Väljaots: Kas musicali lavastus ei jää pidama ka ministeeriumi taha, sest kõik, mis tulevad Nõuk. Liidus esmakordselt lavastamisele, ei taheta lubada.

Sm. Roosa: Pärnus võime külalisetendusi teha edukalt. Lava on suur ja ka statsionaari etendusi saab sinna viia. Tuleks lindistada terved balletid ja sinna viia.

Sm. Väljaots: Mul on portfelligis operett, kus tegelasi on 9, koori ainult 8 või 4. See on küll ka Austriast toodud, kuid sisult huvitav ja võiks ringreisioperetiks tulla kõne alla. Operetikollektiiv saaks tööd.

Sm. Hammer: See tuleks läbi kuulata jaanuari esimestel päevadel.

2.

Sm. Hammer: Missugused on arvamused ooperi "Trubaduur" lavastuse kohta?

Sm. Järvela: Lavastus on hea ja teen ettepaneku vastu võtta.

Sm. Mägi: Olen kogu aeg võidelnud selle vastu, et lavastust esimeses peaproovis vaadata. Tahaksin kõigepealt teha omapoolsed märkused selle kohta, kuidas lavastus oli kavatsatud välja tuua ja mis oli veel selles proovis korrast ära, et siin mitte üles tõsta küsimusi, mida me ise teame ja mis järgnevates proovides saab korda. Täna proovis oli veel osaliselt puudu dekoratsioonid ja ka kostüümid. Esimene ja teine pilt peaaegu korrast, kolmandas puudus telk, lõke. IV, V, VI pilt valmis, VII pildis puudusid uksetagused, VIII pildis puudusid ahelad. Ka kostüümid ei olnud veel kõiki nagu võisite isegi tähele panna. Varem oleme saanud valguse ainult üks kord läbi võtta, seepärast oli täna ka valgusega veel palju viperusi. Puudus ka mõningaid rekvisiite.

Kunstiliselt olen ettevalmistusega rahul. Aega oli normaalselt ja seda sai hästi ära kasutada. Lavastusi on meil palju ja see periood, kus kõik on laval koos, jääb lühikeseks. Ei jää aega lavastuse viimistlemiseks. Iga tsehh töötab, mis suutis. Võibolla on viga selles, et valime kõik liiga raskest lavastused. Lavastuslikus osas kõige suurem puudujääk, et inimesed ei jõua sisemiste emotsioonidega veel järgi muusikale. Ei ole veel õigesse tunnetusse saanud. Täna esimena peaproov ja tehnika ning kõik muu segas ja vajab kohanemist.

Tegelastest on hästi vastuvõetav Krumm, kes lahendab hästi temperamentselt seda osa. Vähem võibolla õnnestunud on tal lüürilised stseenid. Kuusik kipub jääma nagu Taleški nekruteid värbavaks ohvitseriks, kuid ta ju ka armastab.

Tauts läheb iga prooviga sinnapoole, nagu teda näha tahan. Tema hääles on iseloomulik pehme ilus toon. Eve Neem on liiga noor, kuigi laulab ilusasti. Leonora - Jaaksoo ja Sammelselg - on nõrgemad kohad selles ooperis. Algusest peale on sopranid muret teinud. Kuid nad on siiski võimelised sellega toime tulema. Selgus, et Jaaksoo pidas lõpuni paremini vastu. Sammelseljal hakkas lõpupoole ära langema. Proove on siiski veel vähe olnud, kuid mõlemad on astunud oma arengus sammu edasi. Paremat neist igatahes oodata ma ei osanudki. Külvand pole proove teinud. Ühe tegi, kuid siis oli veel toores ja ta rabas. Maiste on tore. Kreenil natuke takistab rütmiline ja tekstiline külg. Koor laulab hästi. Üldjoontes olen tänase prooviga üsnagi rahul. Homme anname proovi Talešile, Sammelseljale, Neemele, Kreenile, Karaskile. Teise koosseisu küpsuses kahtlen, eriti Neem on veel vara välja lasta. Ta laulab muidugi ära, kuid osa sisulises lahenduses jääb puudu. Karask on muidugi ka nõrgem kui Krumm juba puht vokaalselt. Viimases pildis on ta aga isegi toredam. Püvi langes haiguse tõttu välja. Võtab aega enne kui välja tuleb. Ta läheb laval närvi.

Sm. N. Järvi: Tore, et saame niisugust tükki lavale tuua. Orkestriga tegime paar proovi ja kohe läks lavaga kokku, sest kõigil oli selge. Töö läks heas loomingulises hoos. Üllatas Jaaksoo. Seni ei ole tema laulmisest rahuldust saanud, kuid täna ta tegi hästi. Ansamblid sulavad hästi ühte, on sobivad vokaalsest küljest. Kuusik läks alguses rivist välja, kostüüm ja mingid dekoratsioonid segasid teda, kuid pärast läks kõik korda. Koor on teinud head tööd. Eriti puhas oli naiskoor, meeskoor natuke vajas. Üldiselt hea etendus.

Sm. Väljaots: Mulle ka meeldis. Jaaksoo üllatas heas mõttes. Hästi tegid Tauts, Maiste. Sm. Mägi lavastuste juures meeldib, et misanstseenid on lahendatud musikaalselt. Jaaksoo jättis hea ja hapra mulje, käitus misanstseenides rahulikult. Dekoratsioonide juures segas mind natuke punane ja roheline värv, mõjuvad liiga teravana. Sümpaatselt esines Haamer, kuigi tal on väike osa. Üldiselt olen rahul selle lavastusega. Tegelased on sobivad, üldmulje jääb hea.

Sm. Rikas: Kas mitte viia Azucena ossa sisse Panova?

Sm. Mägi: Kartsiime, et ta jääb liiga lüüriliseks. Kuuldavasti tal on partii õpitud ja edaspidi võib seda teha.

Sm. N.Järvi: Kärvet ei saa kuidagi vokaalselt niisugust partiid laulda. Ta ei kannu seda. Palm teeb seda võrdlemisi hästi, kuigi on noor. Kärvet ei sobi ansamblisse.

Sm. Mägi: Püvi jäi alguses maha seepärast, et ta oli õppinud itaalia keeles. Hiljem oli raskusi temaga töötamisel, kuna kolm koosseisu on siiski väga raske korrigeerida ette valmistada.

Sm. Hammer: Kas Manricol ei peaks alguses lihtsam kostüüm olema?

Sm. Mägi: Ei pea. Nad on võrdsed, mõlemad on pretendendid troonile. Tänaast proovi vaatas Kunstide Valitsuse esindajana sm. Reiljan. Kuna ta ei saanud jääda arutelule, ütles ta minule oma arvamused lavastuse kohta. Üldiselt talle meeldis. Märkis, et teksti selgus ei ole küllaldane. Esineb orkestri jälgimist. Täna seda oli, märkas ka ise. Ei rahuldunud teda Jaaksoo diktsioon. Lauljatel olevat liiga pehme konsonantide hääldamine. Tegelasel talle üldiselt meeldisid, eriti Krumm.

Sm. Hammer: Kas esietenduse koosseis jääb tänane või tahate veel teisi ka vaadata. Jaaksoo üllatas tõesti hästi. Täna lavastusbrigaadi suure ja tulemusriikka töö eest.

O t s u s t a t i lubada G. Verdi ooperi "Trubaduur" lavastus esietendusele 30. detsembril 1967.a. Esietenduse koosseis määrata kindlaks pärast homset peaproovi.

Koosoleku juhataja:

R.Hammer (allkiri)

Protokollija:

L.Mändmaa. (allkiri)

Valjavõtte õige:

L. Mändmaa